

Sortförsök och utsädesmängder i oljelin, OS7-917

Albin Gunnarson, Svensk Raps AB

Linodlingen föll tillbaka något arealmätsigt 2011 jämför med 2010. En bidragande orsak var den mycket begränsade tillgången på utsäde efter det besvärliga linåret 2010. 2011 odlades det drygt 10000 ha oljelin i landet mot dryga 19000 året innan. Trots nära en halvering av arealen 2011 är det den näst största linarealen på 10 år i Sverige. Omkring hälften av Sveriges linareal odlas i Östergötland.

Taurus har varit dominerande på marknaden under en lång tid av år men sorten håller på att fasas ut till förmån för Lirina (SSd) och Serenade (SW). Trots årlig sortprovning och viss odlingsutveckling genom odlingstekniska försök, bland annat med utsädesmängder, så har det varit svårt att förbättra skördarna. Ungefär 5 sorter årligen har provats i försöken. Sedan 2010 har det legat med led med olika utsädesmängder i försöken.

Under 2011 provades totalt 5 sorter inklusive mätaren Taurus i sammanlagt 4 försök i Svensk Raps regi samt ytterligare ett försök i SVEA-försökens regi. Försöken har varit placerade i Västergötland, 2*Östergötland, Sörmland och i Västmanland. Försöken har

sett överlag ganska bra ut men försöket i Västergötland fick stora bekymmer av det myckna regnandet i samband med mognaden. I de till ytan ganska små sortförsöken har för andra året ett utsädesmängdsförsök genomförts. Taurus har såtts med 500, 700 (mätare i hela försöket), 900 och 1100 grobara frö per m². Sortförsöken sås som helhet med 700 grobara frö per m².

Resultat sortförsök

Merparten av försöken utom det i Västergötland avkastar en normal skördenivå. Försöket på Klostergården avkastar extremt bra. I 3 av 5 försök finns signifikanta skillnader mot mätaren Taurus. Det gäller sorterna Libra och Lirina i försöket i Kolbäck, Lidköping och Kostergården. I Lidköping är även Serenade signifikant bättre än Taurus. Problemet är att Libra, Lirina och Serenade samtliga är 1-2 dagar senare än Taurus. Libra och Lirina har också högst och signifikant högre råfettinnehåll än övriga sorter. Råfett är dock inget som idag ger en merbetalning för den Svenske linodlaren.

Avkastningsresultat och sortegenskaper visas som flerårsmedeltal i tabell 1. I tabell 2 redovisas resultat från 2011.

Tabell 1. Avkastningsresultat och egenskaper från sortförsök i lin 2007-2011

Sort		Omr D-F Frö kg/ha		Mognad tid dagar	Strå- längd cm	Stjälk- styrka	Råfett % av ts
		Rel. tal	Antal förs.				
Taurus (SSd)	kg/ha	2 280	17	123	60	78	46,4
	rel.tal	100					
Abacus (SSd)		92	8	0	-3	3	45,1
Lirina (SSd)		106	13	2	0	-7	48,8
Serenade (SW)		106	13	2	-7	-5	45,3
Libra (SSd)		107	9	1	-5	2	48,2

Resultat utsädesmängdsförsök

Andra året med utsädesmängder i oljelin visar att fröskörden inte påverkats alls av varierad utsädesmängd. Heller inga andra egenskaper har påverkats med en varierad utsädesmängd. Fjolårets försök visade en tendens till att en något förhöjd utsädesmängd gav högre skörd. Men en nettoberäkning visade att bäst netto erhöles med låg utsädesmängd. Detta resultat stärks tillsammans med resultaten från 2011. En

sammanställning över resultatet från 8 försök 2010-2011 visas i tabell 3. Risken med låga utsädesmängder i lin är ofta svag fältuppkomst och dålig konkurrensförmåga mot ogräs varför man troligen bör akta sig för att så så pass tunt som 500 grobara frö per m². Skillnaderna i nettoberäkningarna är också ganska små varför rekommendationen fortsatt bör vara att så c:a 700 pl/m². Utsädesmängdsförsöken kommer att fortsätta 2012.

Tabell 2. Avkastningsresultat från sortförsök i lin 2011

Sort	Omr D-F Frö kg/ha		Omr D-F Råfett kg/ha		
	Rel. tal	Antal försök	Rel. tal	Antal försök	
Taurus (SSd)	kg/ha rel.tal	2 150 100	5	910 100	5
Abacus (SSd)		95	5	92	5
Lirina (SSd)		109	5	115	5
Serenade (SW)		106	5	104	5
Libra (SSd)		106	5	110	5

Tabell 3. Utsädesmängder i lin. 8 försök 2010-2011

Plantor/m ²	Motsv. kg utsäde/ha	Utsädes- kostnad kr	Skörd frö kg/ha	Netto, kr
Taurus 500	38	564	2 270	8 198
Taurus 700	54	790	2 280	8 011
Taurus 900	69	1 015	2 320	7 940
Taurus 1100	84	1 241	2 310	7 676

Utsädespris, 14,75 kr/kg.

Fröpris 3,86 kr/kg.

